

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss om utlämnande av körkort

Promemorian Utlämnande av körkort om ändring i körkortslag (1998:488) och körkortsförordning (1998:980).

Sammanfattning

Förslagen i regeringskansliets promemoria är i huvudsak i linje med Transportstyrelsens pågående förändringsarbete kring utlämnande av körkort. Den nya regleringen av körkortslagen finns det ingenting att invända emot. Det är också positivt med ett föreskriftsmandat till Transportstyrelsen om utlämnande av körort.

Transportstyrelsen har i huvudsak följande synpunkter på promemorian:

- Det bör inte finnas någon bilaga i föreskriftsform över vilka företag som får medverka vid utlämnande av körkort. Om detta ska regleras bör det ske på ett enklare sätt som går snabbare att justera. Transportstyrelsen lämnar även förslag på annan lösning.
- Transportstyrelsen avser inte att sluta avtal med varje företag som har utlämningsställe, regleringen förutsätts ske genom föreskriften och genom Transportstyrelsens avtal med Posten.
- Övergångsbestämmelse föreslås införas för mjuk övergång från Posten Meddelande AB:s företagscenter till Posten Nord AB:s ombud. Detta kan eventuellt framgå av Transportstyrelsens kommande föreskrifter.
- Det är mycket viktigt att Transportstyrelsen i god tid får kännedom om vilket datum som de föreslagna ändringarna kommer att träda i kraft, så att föreskrifternas ikraftträdandedatum kan bli detsamma.
- Regelverket kan bli enklare, genom att samrådsskyldigheten med Post- och telestyrelsen och Rikspolisstyrelsen tas bort.

Transportstyrelsens synpunkter

Bilaga till föreskrift

Transportstyrelsen avstyrker förslaget att ha en sådan bilaga som föreslås i bedömningen under 3.2 i promemorian avseende bilaga till föreskrift.

Av bedömningen framgår att Transportstyrelsen bör få kunna meddela föreskrifter om att företag som har till uppgift att lämna ut post får utföra identitetsprövning och även i övrigt medverka i samband med att körkort lämnas ut. Företag åt vilka denna uppgift överlämnats bör anges i en bilaga till föreskriften.

I remissen föreslås följande lydelse av 8 kap. 3 § första stycket KKF:

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att företag som har till uppgift att lämna ut post får utöva identitetsprövning och även i övrigt medverka i samband med att körkort lämnas ut. Företag åt vilka denna uppgift överlämnats ska anges i en bilaga till föreskriften.

Transportstyrelsen föreslår i stället följande lydelse:

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att företag som har till uppgift att lämna ut post får utöva identitetsprövning och även i övrigt medverka i samband med att körkort lämnas ut. Företag åt vilka denna uppgift överlämnats ska anges på det sätt som Transportstyrelsen föreskriver.

Transportstyrelsen ser inte med den lydelse som föreslås i promemorian att det finns möjlighet att hantera en bilaga i föreskriftsform över vilka företag som får medverka vid utlämnande av körkort i en bilaga till en föreskrift. Efter kontakt med Posten Meddelande AB, som har en förteckning över sina cirka 1500 utlämningsställen, har framkommit att denna förteckning uppdateras en gång i veckan. Transportstyrelsen har inga möjligheter att uppdatera en bilaga till en föreskrift en gång i veckan. Detta oavsett om förteckningen avser företag som har utlämningsställen eller avser varje enskilt utlämningsställe. En föreskriftsprocess tar i normalfallet 8-12 månader att färdigställa. I brådskande lägen kan en föreskrift tas fram i en snabbare takt, men oavsett detta är det omöjligt att klara föreskriftsprocessen under en vecka, varje vecka under året.

En bilaga såsom den föreslagna kommer inte att kunna hållas aktuell, vilket måste motverka bilagans syfte. Med så många utlämningsställen som 1 500 sker förändringar snabbt och en fördröjningseffekt kommer att uppstå för att hantera bilagan.

Transportstyrelsen har, och bör heller inte ha något tillsynsansvar över Posten meddelande AB:s förteckning över utlämningsställen och kan därmed inte svara för att den är korrekt. Mellan Transportstyrelsen och Posten finns ett avtal som reglerar förhållandet mellan två parter. Idag finns heller inte någon lista som hänvisar till dagens företagscenter och utlämnande av körkort fungerar likafullt. Det är svårt att se vad som nu motiverar en förteckning som ska bifogas en föreskrift i bilageform.

Ytterligare problem med en förteckning över företag som har till uppgift att lämna ut post kan vara vid exempelvis ändrad företagsform för ett företag som finns med i en bilaga till en föreskrift.

Ett exempel:

En försändelse, innehållande körkort, skickas ut till en enskild en måndag och kommer fram till ett företags utlämningsställe under onsdagen. Den enskilde planerar att hämta ut sin försändelse under fredagen. Det kan då vara så att företaget med utlämningsstället har upphört under torsdagen (uppdatering i föreskrift har inte skett) och försändelsen skickas åter till Transportstyrelsen eftersom utlämningsstället har upphört.

Transportstyrelsen behöver då skicka ut försändelsen ytterligare en gång till den enskilde, vilket innebär en fördröjning i tid förutom olägenhet i enskilda fall.

Även om försändelsen inte skickas tillbaka till Transportstyrelsen utan man fullföljer utlämnandet ändå, då har förteckningen i en föreskrift helt förlorat sitt syfte som någon form av kvalitetssäkring av att enbart de företag som anges i föreskrift är tillåtna.

Transportstyrelsen föreslår istället att om behov trots allt finns av en förteckning, borde det vara fullt tillräckligt att Posten Nord AB tillhandahåller en sådan på exempelvis dess webb-plats. Med detta förfarande skulle fördröjningstider minimeras och posten själva uppdaterar sin förteckning en gång i veckan, vilket gör att informationen är så aktuell den kan bli för den enskilde eller andra som behöver information kring utlämningsställen.

Det bör också noteras att körkortshavaren som får en avi från posten om att han eller hon kan hämta ut sitt körkort, får upplysning på avin om var körkortet ska hämtas. Så går det till nu och så kommer det också att gå till när körkortet lämnas ut hos Posten Nord AB:s ombud. Det finns därför normalt ingen anledning för den enskilda körkortshavaren att leta rätt på information om var utlämningsställena för körkort finns.

Samråd

Sista meningen under föreslagen lydelse i körkortsförordningen bör revideras. Transportstyrelsen ställer sig frågande till behovet av samråd med Post- och telestyrelsen och Rikspolisstyrelsen. Skäl för att behålla samrådsskyldigheten framgår inte av regeringens promemoria. För Transportstyrelsen är det i ärenden rörande föreskrifter möjligt att omhändertaga synpunkter vid ett remissförfarande, eftersom Post- och telestyrelsen och Rikspolisstyrelsen likafullt skulle vara självklara remissinstanser för förslag till ändringar av Transportstyrelsens föreskrifter om utlämnande av körkort.

En sådan ändring skulle innebära en regelförenkling såväl för Transportstyrelsen som för Post- och telestyrelsen och Rikspolisstyrelsen (och den kommande, sammanslagna polismyndigheten).

Avtal med företagen som lämnar ut körkort

I promemorian på sidan 8 framgår att Transportstyrelsen skulle kunna ha avtal med vart och ett av de postombud som skulle lämna ut körkort. Transportstyrelsen har inte för avsikt att sluta avtal med varje företag som har ett utlämningsställe. Regleringen förutsätts ske genom Transportstyrelsens avtal med Posten och genom föreskrifter. Posten i sin tur har avtal med företagen som har utlämningsställe. På motsvarande sätt fungerar det så redan idag, avtalet är mellan Transportstyrelsen och Posten och inte med postens företagscenter.

Datum för ikraftträdande

Det är mycket viktigt att Transportstyrelsen i god tid får kännedom om vilket datum som de föreslagna ändringarna kommer att träda i kraft, så att föreskrifternas ikraftträdandedatum kan bli detsamma. Det är också viktigt för Transportstyrelsens planering av det praktiska arbete som sker för utlämnande av körkort.

Förslaget innebär att Posten meddelande AB förlorar sin rätt enligt körkortsförordningen att medverka vid utlämnande av körkort. Denna rätt ska i stället tillkomma de företag som har ett utlämningsställe och som genom avtal med Posten utlämnar körkort som värdeförsändelse till enskild, vilket även kommer att framgå av Transportstyrelsens föreskrifter. Föreskrifterna måste därför kunna träda i kraft samtidigt som förordningsändringen, så att det inte under en period saknas ett formellt mandat att medverka vid utlämnande av körkort.

Transportstyrelsen föreslår övergångsbestämmelser under ett år vilket möjliggör en mjuk övergång vid utlämnande av körkort, från den gamla till den nya ordningen. I annat fall kan körkort riskera att behöva skickas

tillbaka från Posten meddelande AB:s företagscenter till Transportstyrelsen eftersom de skulle sakna mandat att utlämna körkort. Detta skulle orsaka en fördröjning för den enskilde att få sitt körkort.

Detta ärende har beslutats av stabschef Jacob Gramenius. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog avdelningsdirektör Birgitta Hermansson, väg- och järnvägsavdelningen, avdelningsdirektör Katarina Fröberg, körkortsavdelningen, verksjurist Daniel Granqvist, processansvarig körkort Ingalill Fridholm och utredare Liv Lennius Johansson, den senare föredragande.

Jacob Gramenius
Stabschef